

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia poniedziałek, 2 grudnia 2024 r.

Poz. 2812

UCHWAŁA NR 251/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

z dnia 26 listopada 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Nr VII.42.2024 Rady Gminy Górzycy z dnia 31 października 2024 r. w sprawie zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości ich wynagrodzenia **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze stwierdza nieważność badanej uchwały w całości z powodu istotnego naruszenia art. 25a powołanej wyżej ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.**

UZASADNIENIE

Rada Gminy Górzycy w dniu 31 października 2024 r. podjęła uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości ich wynagrodzenia.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 7 listopada 2024 r. i została objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

Oceniając zgodność postanowień przedmiotowej uchwały z przepisami prawa, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze ustaliło, co następuje.

Rada Gminy Górzycy powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 z późn.zm.) art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz.U. z 2024 r., poz. 1176); art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 888) a także art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2023 r., poz. 70) oraz art. 28 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2023 r., poz. 2383 z późn.zm.) podjęła uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości ich wynagrodzenia.

Zgodnie z postanowieniami § 1 badanej uchwały – Rada Gminy Górzycy zarządziła pobór podatku rolnego, podatku od nieruchomości oraz podatku leśnego od osób fizycznych zamieszkałych na terenie sołectw Gminy Górzycy, w drodze inkasa.

W § 2 badanej uchwały Rada Gminy Górzycy wyznaczyła na inkasentów podatków, o których mowa wyżej - sołtysów poszczególnych sołectw.

Z wykazu głosowań na VII sesji Rady Gminy Górzycy w dniu 31 października 2024 r. wynika, że w głosowaniu dotyczącym podjęcia uchwały w sprawie zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości ich wynagrodzenia uczestniczył radny, który w podjętej uchwale (Nr VII.42.2024) został wyznaczony na inkasenta podatków, których dotyczy badana uchwała - w sołectwie Stańsk.

Uchwała podjęta została jednogłośnie, głosami 13 radnych uczestniczących w sesji i biorących udział w głosowaniu.

W ocenie Kolegium Izby - udział radnego w głosowaniu w sprawie, której dotyczy badana uchwała stanowi istotne naruszenie przepisu art. 25a powołanej wyżej ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego.

Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu z głosowania.

Powyższe stanowisko zostało potwierdzone przez sądy (por. wyrok NSA z dnia 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt I OSK 115/13 (www.orzeczenia.nsa.gov.pl); wyrok NSA z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt III OSK 60/21 (www.orzeczenia.nsa.gov.pl); wyrok NSA z dnia 18 sierpnia 2021 r., sygn. akt III FSK 3940/21 (LEX nr 3229140); wyrok WSA w Lublinie z dnia 15 marca 2012 r., sygn. akt II SA/Lu 74/12).

W sprawie tej wypowiedział się również Trybunał Konstytucyjny, który w wyroku z dnia 9 grudnia 2003 r., sygn. akt P 9/02 (opubl. OTK-A 2003/9/100) orzekł, że udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu na podstawie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym należy ocenić jako istotne naruszenie prawa bez względu na wynik głosowania. Kwestii tej nie powinno się oceniać w kontekście wyniku głosowania, ponieważ uchybienie takie z uwagi na swą istotę, może prowadzić do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym.

W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego przedstawionej w wyroku z dnia 18 sierpnia 2021 r., sygn. akt III FSK 3940/21 (LEX nr 3229140) (...) *„zawsze udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu z mocy przepisu art. 25a usg, będzie stanowił istotne naruszenie prawa”*. NSA wskazał, że podobne stanowisko prezentowane jest również w doktrynie prawa (zob. S. Bułajewski, Zakaz głosowania radnego w sprawie dotyczącej jego interesu prawnego, Glosa do wyroku WSA w Białymstoku z dnia 22 grudnia 2011 r., II SA/Bk 167/11; Samorząd Terytorialny 2018/1-2/165-171.).

Z kolei w wyroku z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt III OSK 60/21 (www.orzeczenia.nsa.gov.pl) Naczelny Sąd Administracyjny podkreślił, że (...) *„Przepis 25a u.s.g. podlega ścisłej wykładni, ponieważ ustanawia zakaz określonego działania. Ex lege zakaz działania radnego obejmuje jedynie udział w głosowaniu, natomiast nie zezwala na odsunięcie radnego od pracy w komisji; nie obejmuje innych form udziału w danej sprawie, takich jak dyskusja nad sprawą, dostarczanie argumentów na rzecz konkretnego stanowiska komisji (...)”*.

Nie powinno budzić wątpliwości, że interes prawny w omawianym kontekście dotyczy także sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnego inkasentem, któremu przysługuje prawo do pobierania wynagrodzenia za inkaso. Uchwała dotyczy bowiem uprawnień i obowiązków radnego o charakterze majątkowym, związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta.

Mając powyższe na uwadze, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze orzekło jak w sentencji uchwały.

Na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze służy Gminie prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, za pośrednictwem tut. Kolegium, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Ryszard Zajączkowski